

बिपन्न नागरिक स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रम कार्यविधि, २०७९

प्रस्तावना :

बराहक्षेत्र नगरपालिकाको समुदायमा गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवाको पहुँच अभिवृद्धि मुख्य चुनौतीको रूपमा विद्यमान रहेकोले विपन्न, दलित तथा आर्थिक सामाजिक रूपले समस्यामा परेका नागरिकलाई स्वास्थ्य सेवा उपयोग गर्दा आउनु सक्ने आर्थिक अवरोध हटाएर गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवाको समतामूलक पहुँच अभिवृद्धि गर्नका लागि बिपन्न नागरिक स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रममा अति विपन्न नागरिकलाई आवद्ध गराउनु योगदान रकममा सहूलियत प्रदान गर्न एवं नेपालको संविधान २०७२ बमोजिम नागरिकलाई स्वास्थ्य सेवामा समान पहुँचको हक प्राप्तिको प्रत्याभूति गर्न बान्छनीय भएकोले,

बराहक्षेत्र नगरपालिकाको प्रशासकीय कार्यविधि (नियमित गर्ने) ऐन, २०७५ को दफा ४ (१) बमोजिमको अधिकार प्रयोग गरी यो कार्यविधि जारी गरिएको छ ।

परिच्छेद १

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:

(१) यस कार्यविधिको नाम बिपन्न नागरिक स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रम कार्यविधि, २०७९ रहेको छ ।

(२) यो कार्यविधि कार्यपालिकाबाट स्वीकृत भई प्रमाणित भएको मितिबाट प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषा: विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा :

(क) [स्वास्थ्य बिमा] भन्नाले स्वास्थ्य बिमा ऐन, २०७४ बमोजिमको नेपाल सरकारको स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रम अन्तर्गत स्वास्थ्य सेवा प्राप्तिका लागि व्यक्ति एवं परिवारले गर्ने बिमा सम्झनु पर्छ ।

(ख) [सहूलियत] भन्नाले नेपाल सरकारको स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रम अन्तर्गत स्वास्थ्य बिमामा सहभागी हुदां [बिमितले बुझाउने योगदान रकम (प्रिमियम) मा बराहक्षेत्र नगरपालिकाले दायित्व बहन गर्ने रकमलाई सम्झनु पर्छ ।

(ग) [अति विपन्न] भन्नाले आर्थिक तथा सामाजिक गरिवीको आधारमा बराहक्षेत्र नगरपालिकाले वर्गीकरण गरी सूचिकृत गरेको आर्थिक एवं सामाजिक गरिवीको समस्या ग्रस्त परिवारलाई सम्झनु पर्छ ।

(घ) [विपन्न नागरिक स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रम] भन्नाले बराहक्षेत्र नगरपालिकाको मिति २०७९।०२।११ गतेको नगर कार्यपालिका बैठकबाट स्वीकृत विपन्न नागरिक स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रम सम्झनु पर्छ ।

(ङ) [योगदान रकम (प्रिमियम)] भन्नाले नेपाल सरकारको स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रम अन्तर्गत स्वास्थ्य बिमामा सहभागी हुदां [बिमितको तर्फबाट बुझाउने सबै रकम सम्झनु पर्छ ।

(च) [सेवा] भन्नाले स्वास्थ्य बिमा ऐन २०७४, को दफा ५ बमोजिम प्राप्त हुने सम्पूर्ण स्वास्थ्य सेवालाई सम्झनु पर्छ ।

(छ) [ब्रीमित] भन्नाले स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रममा सहभागी भई योगदान रकम (प्रिमियम) भुक्तानी गरेको परिवारलाई सम्झनु पर्छ ।

(ज) [बोर्ड] भन्नाले स्वास्थ्य बिमा बोर्डलाई सम्झनु पर्छ ।

(झ) [स्थानीय तह] भन्नाले बराहक्षेत्र नगरपालिकालाई सम्झनु पर्छ ।

(ञ) [कार्यपालिका] भन्नाले बराहक्षेत्र नगरकार्यपालिकालाई सम्झनु पर्छ ।

- (ट) [कार्यालय] भन्नाले बराहक्षेत्र नगरपालिका, नगर कार्यपालिकाको कार्यालयलाई सम्भन्नु पर्छ ।
- (ठ) [मन्त्रालय] भन्नाले स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालयलाई सम्भन्नु पर्छ ।
- (ड) [नगरपालिका] भन्नाले बराहक्षेत्र नगरपालिकालाई सम्भन्नु पर्छ ।
- (ढ) [नागरिक] भन्नाले बराहक्षेत्र नगरपालिकाको नागरिकलाई सम्भन्नु पर्छ ।
- (ण) [दर्ता सहयोगी] भन्नाले स्वास्थ्य बिमा नियमावली, २०७५ को नियम १२ बमोजिम नियुक्त व्यक्ति सम्भन्नु पर्छ ।

परिच्छेद २

कार्यक्रममा आवद्धता सम्बन्धी व्यवस्था

३. आवद्धता : नेपाल सरकारको स्वास्थ्य सेवा नियमावली, २०७५ को नियम ३ बमोजिम देहाय अनुसारको आवद्धता हुनेछ ।

(१) कार्यक्रममा सहभागिताको लागि ५ (पाँच) जनासम्म सदस्य रहेको परिवारलाई एक एकाई मानिनेछ ।

(२) कुनै परिवारमा पाँच जना भन्दा बढी सदस्य भएमा बढी भएजति सदस्यको हकमा प्रति व्यक्ति स्वास्थ्य सेवा नियमावली, २०७५ को अनुसूची १ बमोजिमको योगदान रकम भुक्तानी गर्ने गरी आवद्ध हुन सकिनेछ ।

(३) कार्यक्रममा आवद्धता सम्बन्धी अन्य व्यवस्था स्वास्थ्य सेवा नियमावली, २०७५ बमोजिम हुनेछ ।

४. आवद्ध हुने माध्यम :

(१) स्वास्थ्य सेवा नियमावली २०७५ को नियम ५ बमोजिमका देहायका आवद्ध हुने माध्यम हुनेछ ।

(क) दर्ता सहयोगी मार्फत,

(ख) बिमा व्यवस्थापन सूचना प्रणाली मार्फत विद्युतीय दर्ता प्रणालीबाट,
(२) स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रममा आवद्धताका लागि नेपाल सरकार वा अन्तर्गतका निकायबाट जारी गरिएको परिचय खुल्ने कुनैपनि लिखतलाई आधार मान्न सकिनेछ ।

परिच्छेद ३

योगदान रकम र सहूलियत सम्बन्धी व्यवस्था

५. योगदान रकम :

- (१) कार्यक्रममा आवद्ध हुदा लाग्ने योगदान रकम स्वास्थ्य सेवा नियमावली, २०७५ को अनुसूची १ बमोजिम हुनेछ ।
- (२) योगदान रकम सम्बन्धी अन्य व्यवस्था स्वास्थ्य सेवा नियमावली, २०७५ को नियम १५ को उपनियम (२), (३), (४), (५) बमोजिम हुनेछ ।

६. व्यहोर्ने योगदान रकम :

- (१) कार्यक्रममा आवद्धताको लागि स्वास्थ्य सेवा नियमावली, २०७५ को नियम १६ को उपनियम (१) अधिनमा रही नेपाल सरकार, १ नं.प्रदेश सरकार वा बराहक्षेत्र नगरपालिकाले व्यहोर्ने योगदान रकम देहाय बमोजिम हुने छ ।
- (क) प्रचलित कानून बमोजिम अति गरीबको परिचय पत्र प्राप्त परिवारको योगदान रकमको शत प्रतिशत रकम नेपाल सरकारले (संघीय सरकारको कार्यक्रम तथा बजेट प्राप्त भएपछि मात्र)
- (ख) अति अशक्त, अपाङ्गता (रातो कार्ड), कुष्ठरोगी, एच.आइ.भी. संक्रमित, जटिल खालको क्षयरोगी (एम. डी. आर. टि. बी.) विरामी भएका परिवारको योगदान रकमको शत प्रतिशत रकम नेपाल सरकार वा प्रदेश सरकारले,

(ग) सत्तरी वर्ष उमेर पुगेका ज्येष्ठ नागरिकको योगदान रकमको शत प्रतिशत रकम नेपाल सरकारले,

(घ) महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका संलग्न भएको परिवारको योगदान रकमको ५० (पचास) प्रतिशत रकम नेपाल सरकारले,

(ङ) बराहक्षेत्र नगरपालिकामा सूचिकृत गरिएको सम्बन्धित वडाको सिफारिसको आधारमा अति विपन्न परिवारको योगदान रकम मध्ये अधिकतम रू. ३५००।०० (तीन हजार पाछ सय) सम्म बराहक्षेत्र नगरपालिकाले,

७. सहूलियत प्राप्त गर्न सक्ने : (१) बराहक्षेत्र नगरपालिकाले वर्गीकरण गरी सूचिकृत सम्बन्धित वडाले सिफारिस गरेका अति विपन्न परिवारले स्वास्थ्य विमा गर्दा सहूलियत प्राप्त गर्न सक्नेछन् ।

८. सहूलियत प्राप्त हुने प्रक्रिया : (१) यस कार्यक्रममा सहभागी हुन चाहने नागरिक (आवेदक) हरूले स्वास्थ्य विमा योगदान रकम सहूलियतको लागि अनुसूची १ अनुसारको आवेदन फाराम भरी देहायका कागजात संलग्न गरि दर्ता सहयोगी मार्फत पेश गर्नु पर्नेछ ।

(क) स्वास्थ्य विमा नियमावली, २०७५ को नियम ६ सँग सम्बन्धित अनुसूची २ को बिमालेख फाराम भरिएको,

(ख) सम्बन्धित वडा कार्यालयको अति विपन्नता प्रमाणित सिफारिस पत्र,

(ग) नेपाली नागरिकताको प्रमाण पत्रको प्रतिलिपी ।

९. रकम उपलब्ध गराउने :

(१) दफा ८ बमोजिम प्राप्त आवेदनहरू दफा ११ बमोजिमको स्थानीय तहस्तरीय स्वास्थ्य विमा संयोजन समितिले जाँचबुझ गरि सूचना प्रकाशन गर्नेछ । सो सूचनामा तोकिएको समय भित्र तोकिए बमोजिम साभेदारी रकम विमा दर्ता सहयोगी मार्फत जम्मा गरे पछि कार्यपालिकाको कार्यालयबाट योगदान रकम

(प्रिमियम) मा सहूलियत वापतको रकम थप गरि स्वास्थ्य बिमा बोर्डलाई भुक्तानी गरिनेछ ।

(२) विपन्नताको श्रेणीका आधारमा देहाय बमोजिम योगदान रकम (प्रिमियम) मा सहूलियत वापतको रकम उपलब्ध हुनेछ ।

(क) अति विपन्न परिवारलाई वर्षको रू.३५००।०० का दरले,

१०. सहूलियत प्राप्तिको अवधी : बराहक्षेत्र नगरपालिकाको स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रममा श्रोत व्यवस्थापन भएसम्म ।

परिच्छेद ४

समिति, अनुगमन, मूल्यांकन सम्बन्धी व्यवस्था

११. स्थानीय तहस्तरीय स्वास्थ्य बिमा संयोजन समिति : (१) नेपाल सरकार स्वास्थ्य सेवा नियमावली, २०७५ को नियम २६ लाई आधार मानि देहाय अनुसारका पद एवं प्रतिनिधित्व रहने गरी स्थानीय तहस्तरीय स्वास्थ्य बिमा संयोजन समिति गठन हुनेछ ।

(क) नगर प्रमुख संयोजक

(ख) नगर उपप्रमुख सदस्य

(च) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सदस्य

(ग) सामाजिक विकास समितिका संयोजक सदस्य

(घ) स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रम सम्बन्धी विशेष अनुभव वा विज्ञता हासिल गरेको कार्यपालिका सदस्य वा सामाजिक क्षेत्रका व्यक्ति मध्ये नगर प्रमुखवाट मनोनित

१ जना सदस्य

(ङ) स्वास्थ्य शाखा प्रमुख सदस्य सचिव

१२. स्थानीय तहस्तरीय स्वास्थ्य बिमा संयोजन समितिको काम कर्तव्य र अधिकार:

(१) स्थानीय तहस्तरीय स्वास्थ्य बिमा संयोजन समितिको काम कर्तव्य र अधिकार देहाय अनुसार हुनेछन् :

(क) स्वास्थ्य बिमा सम्बन्धी स्थानीय तहस्तरीय कार्यक्रमको स्रोत व्यवस्थापन, योजना तर्जुमा तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनमा कार्यपालिकालाई सहयोग गर्ने,

(ख) कार्यक्रमको नियमित अनुगमन, मुल्याङ्कन, समिक्षा, पृष्ठपोषण, सुधार एवं विस्तार,

(ग) स्वास्थ्य बिमा सम्बन्धी गुनासो व्यवस्थापन,

(घ) स्वास्थ्य बिमा बोर्डसँग समन्वय एवं निर्देशनको कार्यान्वयन,

(ङ) प्रिमीयम सहूलियतका लागि प्राप्त आवेदनहरू छानवीन गरि निर्णय गर्ने,

परिच्छेद ५

बाधा अड्काउ फुकाउ सम्बन्धी व्यवस्था तथा विविध

१३. बराहक्षेत्र नगरपालिका, नगर कार्यपालिकाको कार्यालयले आवश्यक व्यवस्थापन गर्ने : यस कार्यविधिको कार्यान्वयन गर्दा कुनै बाधा अड्काउ परेमा बराहक्षेत्र नगरपालिका, नगर कार्यपालिकाले त्यस्तो बाधा अड्काउ फुकाउन सक्नेछ ।

१४. विविध : यस कार्यविधिमा उल्लेख नभएका विषय प्रचलित ऐन, नियमावलीमा उल्लेख भए अनुसार हुनेछ ।

अनुसूची १

(बुदा ४.१ सँग सम्बन्धित कार्य विवरणको ढाँचा)

श्रीमान् नगर प्रमुख ज्यु,
बराहक्षेत्र नगरपालिका,
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय,
चक्रघाँटी, सुनसरी ।

विषय : स्वास्थ्य विमा योगदान रकम सहूलियतको लागि आवेदन ।

उपर्युक्त विषयमा अति विपन्न नागरिक स्वास्थ्य विमा कार्यक्रम अन्तर्गत स्वास्थ्य विमा योगदान रकम सहूलियतको लागि देहाय अनुसार कागजात सहित निवेदन फाराम पेश गरेको छ ।

आवेदक:

नाम थर :

ठेगाना:

नागरिक्त नं :

सम्पर्क नं :

संलग्न कागजातको विवरण :

- १.
- २.
- ३.
- ४.

प्रमाणित गर्नेको

दस्तखत :

नाम : देवेन्द्र बहादुर मल्ल

पद : प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

मिति : २०७९।०३।२३

कार्यालयको छाप :

